

**КАНДИДАТ ЗА ИЗБОР ОСНОВНОГ ГЛАВНОГ ЈАВНОГ
ТУЖИОЦА
ЂОКО ЦЕБАЛОВИЋ**

**ПРОГРАМ ОРГАНИЗАЦИЈЕ И УНАПРЕЂЕЊА
РАДА**

**ОСНОВНОГ ЈАВНОГ ТУЖИЛАШТВА У
ВРБАСУ**

ЗА ПЕРИОД ОД 2024. ДО 2030. ГОДИНЕ

САДРЖАЈ:

- УВОД.....3
- МАТЕРИЈАЛНО – ФИНАНСИЈСКИ ОКВИР ЗА РАД ТУЖИЛАШТВА.3
- ПРОГРАМ И ПЛАН РАДА.....4
- КОЛЕГИЈУМИ И САСТАНЦИ СА ЗАПОСЛЕНИМА.....6
- ПРАЂЕЊЕ СУДСКЕ ПРАКСЕ.....6
- ДОСЛЕДНА ПРИМЕНА ПРОПИСА И ЕТИЧКИ КОДЕКС.....6
- ПЛАН ИНТЕГРИТЕТА.....7
- САВРЕМЕНЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ.....8
- КАДРОВСКИ ПЛАН.....8
- ОДНОС СА ХИЈЕРАРХИЈСКИ ВИШИМ ТУЖИЛАШТВИМА.....9
- САРАДЊА СА ДРУГИМ ДРЖАВНИМ ОРГАНИМА.....9
- ПРИБЛИЖАВАЊЕ ТУЖИЛАШТВА ГРАЂАНИМА И ОДНОСИ СА ЈАВНОШЋУ.....11
- НОВИ ЗАКОНИК О КРИВИЧНОМ ПОСТУПКУ.....12
- МЕЂУНАРОДНА ПРАВНА ПОМОЋ.....12
- СПЕЦИФИЧНОСТИ ПОДРУЧЈА ОСНОВНОГ ЈАВНОГ ТУЖИЛАШТВА У ВРБАСУ И ПРОГРАМ УНАПРЕЂЕЊА РАДА.....12
- ЗАКЉУЧАК.....14

УВОД

Основно јавно тужилаштво у Врбасу, као државни орган, посматрано са аспекта надлежности основног јавног тужилаштва, у хијерархијски организованом систему тужилаштва, задуженог за гоњење кривичних дела из своје надлежности и других кажњивих дела, те предузимање мера за заштиту уставности и законитости, има значајну улогу у очувању владавине права и заштити интереса друштва и јавног интереса са једне стране, као и интересе појединаца чија права, заштићена позитивноправним прописима, су угрожена, са друге стране. Дакле, Основно јавно тужилаштво у Врбасу, у склопу система успостављеног за очување наведених вредности, свој рад усмерава ка заштити интереса друштва и јавног интереса и постизању равнотеже између општег друштвеног интереса и права појединца, у установљеном систему чији је императив остварења овог циља.

Руковођење јавним тужилашством, обухвата читав низ активности усмерених ка доброј организацији рада и обезбеђење свих неопходних услова за правилан, тачан благовремен и законит рад.

У том циљу, неопходна је, најпре, добра организованост извршавања послова тужилачке управе, која се постиже континуираним праћењем потреба конкретног тужилаштва и правовременим предузимањем мера и активности како би се обезбедили потребни услови за несметан, благовремен и законит рад, а потом стварање услова за обављања послова из надлежности тужилаштва и старање о доследној примени прописа, јачањем капацитета тужилаштва.

МАТЕРИЈАЛНО – ФИНАНСИЈКИ ОКВИР ЗА РАД ТУЖИЛАШТВА

Изradi предлога финансијског плана потребно је приступити са аспекта реалних потреба како би се обезбедило несметано, редовно и ефикасно функционисање тужилаштва, с једне стране, уз истовремено рационално трошење средстава и добро финансијско управљање тужилашством, при чему је од суштинске важности потребно идентификовати и анализирати све околности и појаве које могу довести до нарушавања рада Основног јавног тужилаштва у Врбасу, како би се очували оквири за несметано функционисање и постигло давање правовременог одговора на евентуалне факторе који могу угрозити рад, а потом, по доношењу одлуке о апропријацијама, детаљно направити план извршења буџета за сваку календарску годину и план набавки, са одређивањем динамике спровођења и извршавања истих, све у складу са потребама тужилаштва.

Добро дефинисање финансијских потреба тужилаштва и правилно и ефикасно планирање, са јасно одређеном динамиком спровођења набавки, први је корак који пружа основ за остваривање даљег коришћења одобрених средстава на начин којим се обезбеђује правилан и законит рад, а који, даље, подразумева остваривање ефикасности у раду, рационално трошење средстава правилним праћењем потреба тужилаштва, спровођењем јавних набавки у складу са важећим прописима, уз континуирану оцену оправданости спровођења истих и утврђивање сврсисходности сваке набавке, при чему

је неопходно установити систем одговорности, па је тако, потребно донети акт којим су прецизно одређени задаци и јасно дефинисан поступак јавних набавки, прилагођен потребама Основног јавног тужилаштва у Врбасу, са акцентом на поделу послова и задатака у овој области, детаљним евидентирањем и извештавањем.

Такође је у Основном јавном тужилаштву у Врбасу потребно приступити јасном дефинисању пословних процеса, тако што се претходно утврдио план активности на имплементацији финансијског управљања и контроле, јасно дефинисани општи и специфични циљеви овог тужилаштва, а све како би се идентификовали догађаји који би представљали претњу у остварењу циља, проценили ризици и дефинисале мере које се предузимају у циљу смањења ризика на најмању меру – стратегија управљања ризицима. Целокупан систем финансијског управљања и контроле обезбеђује поступање у складу са позитивним прописима, поузданост и свеобухватност информација, ефективност рада, заштиту имовине, те стварање сигурних оквира да се материјална и нематеријална средства користе правилно, етично, економично и ефикасно.

Сходно томе, потребно је стално праћење потреба тужилаштва ради благовременог предузимања свих мера у циљу обезбеђивања материјално – финансијских услова за рад.

ПРОГРАМ И ПЛАН РАДА

Неопходно је обезбедити правилну и свеобухватну расподелу послова унутар јавног тужилаштва доношењем програма и плана рада којим се врши расподела задатака на начин којим се обезбеђује законит, тачан и благовремен рад тужилаштва, равномерна оптерећеност носилаца јавнотужилачке функције и запослених, одређује обим, рок и начин извршења послова тако да се постигне висок ниво ефикасности и подстицање носилаца јавнотужилачке функције и запослених на остваривање задатака, што се најпре постиже развијањем свести о заједничком учествовању у остваривању циљева и задатака, с једне стране, а с друге стране свести о континуираној контроли и праћењу рада. Такође, распоред дежурства треба вршити на такав начин да се обезбеди правовремено извршавање свих задатака из надлежности тужилаштва.

С тим у вези, потребно је спроводити континуирано и свакодневно праћење извршавања свих задатака у циљу обезбеђења рада у складу са прописима и у што краћим роковима, свакодневно праћење предмета у тужилаштву, прегледање аката који се у тужилаштву израђују како би се створио ефикасан, ефективан и уједначен систем поступања овог тужилаштва. Такође, у циљу правилне примене Правилника о критеријумима и мерилима вредновања рада јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца, потребно је свакодневно праћење рада носилаца јавнотужилачке функције, што је неопходно извршити на транспарентан начин, применом јасно дефинисаних критеријума наведених Правилником.

С друге стране, потребно је предузимати мере како би се запослени мотивисали на постизање што бољих резултата, те утицало на развијање свести о контроли, а тако утицало на запослене да поштују радну дисциплину и обављају своје дужности на најбољи могући начин, уз континуирано унапређење пословних процеса, сталним радом на унапређењу компетентности за сваки радни задатак и утицај на развој свести код

сваког запосленог о давању сопственог доприноса у остварењу радних задатака, на који начин се обезбеђује дисциплина, поступање на основу позитивноправних прописа, поштовање тужилаштва, те мотивисаности на постизање што бољих резултата, поштовање надређеног, поштовање етичких вредности и кодекса, а давањем инструкција за обављање послова, кроз поделу дужности, јасним описом послова, осигурава се адекватно извршавање задатих послова, ствара се свест код запослених о свом доприносу у остварењу циљева тужилаштва.

Неопходно је континуирано и свеобухватно подстицати запослене и носиоце јавнотужилачке функције на остварење ових циљева, како би се код истих развио позитиван став према раду и тежња ка стицању и развијању знања и способности за извршење послова и задатака, што се постиже и правичним награђивањем запослених и развијањем свести о одговорности, те што бољи резултати рада при вредновању рада јавног тужиоца.

С друге стране, у циљу јачања тужилачког кадра, потребно је предузимати мере у циљу унапређења стручности и то како на нивоу самог тужилаштва, што се постиже одржавањем седница Колегијума и састанака, тако и узимањем активног учешћа на семинарима, радионицама, конференцијама и јавним расправама које се организују, којим путем се обезбеђује стицање и надградња постојећег знања, вештина и способности за извршавање сваког задатка.

У циљу што бољег и стручног обављања посла, потребно је спровести специјализацију носилаца јавнотужилачке функције – за дела против живота и тела и сексуалне слободе, кривична дела против безбедности јавног саобраћаја, кривична дела са коруптивним елементом и сл., на такав начин да носиоци јавнотужилачке функције претежно у свом раду имају предмете са одређеном групом кривичних дела, дакле не искључиво. Таквом расподелом посла утиче се на унапређење компетентности, надградњу знања, вештина и способности заменика јавног тужиоца у свакој од наведених области, боља сарадња са повезаним државним органима, организацијама и установама специфичним за сваку групу кривичних дела, при чему ће се, с друге стране, обезбедити поступање истих носилаца јавнотужилачке функције и у предметима из друге групе кривичних дела.

С тим у вези у Основном јавном тужилаштву у Врбасу би се одредио јавни тужилац који би био задужен за кривична дела против безбедности јавног саобраћаја као координатор, као и за кривична дела против привреде (пореска кривична дела), док би се за кривична дела против брака и породице била задужена три тужиоца, обзиром да ово тужилаштво у свом раду, по овим кривичним делима уско сарађује са три Центра за социјални рад и то за ЦСР Врбас, ЦСР Србобран и ЦСР Кула.

Овим се постиже, поред специјализације и унапређења стручности, остваривање контакта са другим државним органима, одржавањем заједничких састанака, континуирано унапређење метода за што ефикасније поступање

КОЛЕГИЈУМИ И САСТАНЦИ СА ЗАПОСЛЕНИМА

Само унапређење ефикасности у извршавању радних задатака унутар тужилаштва постиже се одржавањем седница Колегијума и састанака са запосленима, што је неопходно ради што свеобухватнијег сагледавања рада и поступања, благовременог уочавања евентуалних потешкоћа у раду и потом њиховог брзог и ефикасног решавања и обезбеђења свих оквира за благовремен, тачан, законит рад и остварење циљева овог тужилаштва, те давања упутстава и савета за поступање и решавање конкретних ситуација и правних дилема предузимањем адекватних и ефикасних мера.

ПРАЋЕЊЕ СУДСКЕ ПРАКСЕ

Такође је, као и до сада, у циљу уједначавања поступања, неопходно континуирано праћење и проучавање судске праксе у свим областима значајним за рад тужилаштва, посебно одлука Врховног касационог суда и ставове одељења овог суда, посебно одлуке о захтевима за заштиту законитости, одлука Уставног суда, Европског суда за људска права у Стразбуру, инструктивна упутства хијерархијски виших тужилаштва и др.

ДОСЛЕДНА ПРИМЕНА ПРОПИСА И ЕТИЧКИ КОДЕКС

Поред доследне примене кривичноправних прописа, сматрам да посебну пажњу треба посветити ефикасној примени антикорупцијских прописа, доследно спроводити Националну стратегију за борбу против корупције, посебно предузимањем радњи у циљу добре организације посла, координације активности на процесуирању кривичних дела са коруптивним елементима, кадровске оспособљености, унапређења компетентности, јасно дефинисање и јачања сарадње са другим државним органима у борби против корупције, посебно са Агенцијом за борбу против корупције, Управом за спречавање прања новца.

С тим у вези, а имајући у виду чињеницу да је Националном стратегијом за борбу против корупције предвиђено да је независност, непристрасност, ефикасност и одговорност у правосудним институцијама и полицији услов изградње правне државе, сматрам да је неопходно узети учешће у реализацији препорука, у мери у којој то позитивноправни прописи дозвољавају, посебно на начин којим се јача свест о корупцији и предузимају адекватне активности на њеном спречавању, доследном применом прописа, континуираном усавршавању и оспособљавању носилаца јавнотужилачке функције, предузимањем мера на убрзању поступка, детаљном анализом и контролом рада и поступања, редовно и детаљно извештавање у предметима за кривична дела са елементима корупције, доследна примена прописа о обавезном одузимању користи проистекле извршењем кривичног дела са елементима корупције, формирање заједничких тимова, уз учешће полиције, за ове предмете и др.

Ступањем на снагу Закона о заштити узбуњивача и почетком његове примене, предузете су радње у циљу доношења акта којим ће се јасно уредити поступак унутрашњег узбуњивања, како би се законске одредбе прилагодили специфичностима овог тужилаштва, па тако уколико није донета одлука о именовању лица за пријем информација и вођење поступка у вези са узбуњивањем и Правилник о поступку унутрашњег узбуњивања у Основном јавном тужилаштву у Врбасу исте је неопходно донети.

Такође, неопходно је континуирано праћење примене Закона о буџетском систему, Закона о јавном тужилаштву, Правилника о управи у јавним тужилаштвима и других прописа и стандарда неопходних за законит и стручан рад.

Потребно је континуирано праћење поштовања етичких вредности дефинисаних првенствено Етичким кодексом јавних тужилаца, односно да ли носиоци јавнотужилачке функције, у овом тужилаштву, извршавају основне дужности, тј. да ли врше дужности и предузимају службене радње увек у складу са важећим националним и међународним законодавством, да ли врше своју дужност праведно, непристрасно, предано и у што краћем року, да ли поштују, штите и придржавају се правила која се односе на људско достојанство и људска права, да ли увек имају на уму да поступају у име друштва и у јавном интересу, те да ли теже да постигну равнотежу између општег интереса друштва и интереса и права појединца. Такође, старање о доследној примени етичких принципа – самосталности, непристрасности, поштовања права, одговорности и бриге за професионалне дужности, професионалности, достојанства, као и доследна примена одредаба Правилника које се односе на одговорност за кршење етичког кодекса.

Исто тако, потребно је спроводити Правилник о дисциплинском поступку и дисциплинској одговорности јавних тужилаца.

Везано за наведено, потребно је континуирано праћење примене Закона о спречавању злостављања на раду и Правилника о правилима понашања послодавца и запослених у вези са превенцијом и заштитом од злостављања на раду, у ком циљу су предузете све, прописима дефинисане, мере како би се спречило злостављање на раду, па су тако запослени и носиоци јавнотужилачке функције обавештени о општим правилима понашања послодавца и запослених на раду, о забрани вршења злостављања и сексуалног узнемиравања на раду, именовано је лице којем запослени, који сумњају да су изложени злостављању, могу да се обрате ради пружања савета и подршке, те лице коме се подноси захтев за заштиту од злостављања.

ПЛАН ИНТЕГРИТЕТА

У циљу супротстављања корупцији, у Основном јавном тужилаштву у Врбасу, израђен је план интегритета, као превентивна антикорупцијска мера, којим ће се обезбедити јачање интегритета тужилаштва, посебно индивидуална честитост, професионализам, етичност, институционална целовитост и поступање у складу са моралним вредностима, те је неопходно, надаље, предузимати активности, за побољшање интегритета, те редовно извештавање Агенције за борбу против корупције о

спровођењу мера из израђеног плана интегритета. Дакле, потребно је и у будуће праћење реализације плана интегритета, посебно праћење и отклањање сукоба интереса.

САВРЕМЕНЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ

Основно јавно тужилаштво у Врбасу је једно од тужилаштава у које је још увек није уведен САПО програм – вођење електронских уписника, иако је спроведена обука свих запослених и носилаца јавнотужилачке функције, па је тако неопходно увести у употребу наведени програм и вршити континуирано мотивисање запослених за вођење електронских уписника и предочавање предности оваквог начина вођења уписника, у смислу повећавања ефикасности, једноставије претраге предмета, те сталног унапређења рада. Сматрам да је неопходно одржавати периодичне састанке са представницима Министарства правде у циљу предочавања искустава у коришћењу САПО програма, анализом потешкоћа и давањем препорука за превазилажење истих и заједничким изналажењем решења за поједине проблеме које су се показале у примени истог.

Такође је, почетком примене новог ЗКП-а и спровођења тужилачке истраге, једна судница опремљена аудио – видео опремом, на који начин су створени услови за ефикаснија саслушања и испитивања у истрази, посебно у предметима код којих постоји висок степен сложености поступка доказивања, велики број окривљених лица или сведока, која опрема, се ипак у пракси још увек не примењује. Сматрам да је неопходно да се наведена опрема употпуности стави у функцију у предметима где је то неопходно, а ради ефикаснијег спровођења кривичног поступка.

Осим наведене опреме неопходно је да се обезбеди и опрема у виду рачунара и пратеће опреме, мултифункционалног уређаја, фотокопир апарата и др. на који начин би се ојачао технички капацитет овог тужилаштва у спровођењу тужилачке истраге и знатно боље опремити службене просторије, а надаље је потребно спровести набавке и друге техничке опреме како би се унапредио рад тужилаштва.

КАДРОВСКИ ПЛАН

Неопходно је континуирано старање о потпуној испуњености кадровског плана и попуњавање слободних радних места према Правилнику о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у мери у којој то позитивноправни оквири и финансијска средства дозвољавају, уз добро развијену кадровску политику, прилагођену специфичностима задатака из надлежности овог тужилаштва, те с тим у вези, потребна је континуирана сарадња са ресорним министарством како би се пронашла оптимална решења и обезбедио несметан рад, уз истовремену рационализацију.

У тренутку када ово тужилаштво буде опремљено САПО системом за електронско вођење уписника, сматрам да је неопходно изменити систематизацију радних места тако што ће се повећати број уписничара за једног извршиоца.

ОДНОС СА ХИЈЕРАРХИЈСКИ ВИШИМ ТУЖИЛАШТВИМА

У хијерархијски организованом систему јавних тужилаштава, неопходна је континуирана сарадња са Апелационим јавним тужилаштвом у Новом Саду, те Вишим јавним тужилаштвом у Сомбору и то присуствовање састанцима, извршавање упутстава. С тим у вези, неопходно је остварити конструктивну и добру сарадњу са тужиоцима Вишег јавног тужилаштва у Сомбору и Апелационог јавног тужиоца у Новом Саду, ради пружања савета и мишљења за поступање у конкретним предметима, као и у циљу благовременог реферисања Вишем јавном тужилаштву у Сомбору у посебно сложеним предметима, а које ово тужилаштво има у раду.

Сматрам да је овакво поступање неопходно како би се омогућио законит рад и решавање свих дилема које се укажу у поступању у конкретном предмету.

Такође, неопходно је потпуно извршавати обавезна упутства Републичког јавног тужиоца у Београду, обезбедити правовремено и свеобухватно извештавње хијерархијски виших тужилаштава, детаљно реферисање сложених предмета, а према подацима које одређује Републички јавни тужилац, благовремено сачињавати годишњи извештај о раду, који је потребно детаљно размотрити на седници Колегијума пре достављања Вишем јавном тужилаштву у Сомбору.

САРАДЊА СА ДРУГИМ ДРЖАВНИМ ОРГАНИМА

Неопходно је континуирано унапређење сарадње са другим државним органима, која такође заузима значајно место и представља основ остваривања задатака овог тужилаштва, у циљу откривања и процесуирања извршилаца кривичних и других кажњивих дела, посебно са полицијом, односно са ПУ у Новом Саду и ПУ у Сомбору и подручним полицијским станицама у Врбасу, Србобрану и Кули, па би у сврху унапређења сарадње били одржавани периодични састанци са руководиоцима како ПУ, тако и организационих јединица, односно одељења у саставу управе и одсека.

Исто тако, неопходно је остварити добру сарадњу, коју је треба стално унапређивати, са КПЗ у Сомбору, центрима за социјални рад, правобранилаштвима и другим органима и установама.

Примера ради, у Основном јавном тужилаштву у Врбасу, су формиран тимови ради поступања у случајевима насиља у породици и то са три центра за социјални рад.

Сматрам да је неопходно формирати тимове за рад, у којима учествују и представници пореске полиције, којом сарадњом се постиже брзо и ефикасно поступање и процесуирање извршилаца кривичних дела, као и боље сагледавање свих релевантних чињеница и околности неопходних за кривично гоњење.

Такође значајна је сарадња са Одељењем за третман и алтернативне санкције Управе за извршење кривичних санкција у примени института одлагања кривичног гоњења, па тако Повереничка служба за извршавање алтернативних санкција прати извршење обавеза осумњичених према одлуци јавног тужиоца, односно спроводи надзор над извршењем обавезе наложене одлуком јавног тужиоца о одлагању кривичног гоњења. Ова сарадња показала се као значајна у раду основног тужилаштва, имајући у виду велики број предмета који се завршавају применом наведеног института. У даљем раду, сматрам да је неопходно унапредити ову сарадњу, како би се на ефикасан начин обезбедило извршавање наложених обавеза, а самим тим и брзо завршавање великог броја предмета. У том циљу је неопходно проширити круг јавних предузећа и установа на територији под надлежношћу Основног јавног тужилаштва у Врбасу у којима би се могле спроводити наложене обавезе одлуком јавног тужиоца о одлагању кривичног гоњења.

Просторије Основног јавног тужилаштва у Врбасу се налазе у згради Основног суда у Врбасу на другом спрату-поткровљу, па како би се на најбољи могући начин обезбедила рационализација, неопходно је предузимање свих мера у циљу формирања заједничких служби са Основним судом у Врбасу, те се услед боље организације рада образовањем заједничких служби, обезбеђује и решавање текућих проблема и заједничко стварање услова за несметано обављање посла.

Примера ради, постоји заједничка служба која се стара о одржавању чистоће просторија овог тужилаштва, будући да тужилаштво нема систематизовано радно место за обављање ових послова.

Такође ради боље организације рада и искоришћености просторног капацитета тужилаштва сматрам да би било неопходно изградити пријемни пулт Основног јавног тужилаштва у Врбасу и то у холу ходинка на другом спрату, што би изискивало минимална улагања обзиром да већ постоји неопходна електрична инсталација, те да би се на овај начин растеретила постојећа просторија писарнице и обезбедила боља контрола уласка лица у просторије овог тужилаштва.

Надаље, у сарадњи са Основним судом у Врбасу неопходно је радити на замени столарије у просторијама Основног јавног тужилаштва у Врбасу, као и изолацији кровне конструкције, а све ради рационализације и уштеде енергије која се користи како за загревање просторија у зимском периоду тако и за хлађење у летњем периоду, на који начин би се знатно побољшали услови рада за све запослене у овом тужилаштво тако и за странке и грађане који приступе у просторије тужилаштва.

Неопходно је континуирано унапређивати сарадњу са прекршајним судовима ради размене информација о покренутим и завршеним прекршајним поступцима, а све у циљу избегавања да због пресуђене ствари у прекршајном поступку није могуће покренути кривични поступак.

Сарадњом са локалном самоуправом и Националном службом за запошљавање, у светлу одржавања на снази забране запошљавања и рационалном трошењу одређених средстава за зараде, може се постићи повећање броја лица који помажу јавном тужиоцу у раду, укључивањем младог кадра у програм стручне праксе, којим се са једне стране обликује потенцијално тужилачки кадар, а с друге стране обезбеђује помоћ носиоцима јавнотужилачке функције и запосленима у свакодневном обављању задатака. С тим у

вези детаљно је дефинисан програм увођења тужилачких приправника и волонтера у рад и оспособљавања за полагање правосудног испита, којим су утврђени основи садржаја оспособљавања приправника и волонтера за полагање правосудног испита, обавезе приправника и волонтера током трајања оспособљавања.

Дакле, сматрам да, одржавање састанака и исказивање спремности за заједнично и свеобухватно решавање искрслих потешкоћа, доводи до унапређења сарадње, а што представља основ за правилно и јасно позиционирање тужилаштва.

ПРИБЛИЖАВАЊЕ ТУЖИЛАШТВА ГРАЂАНИМА И ОДНОСИ СА ЈАВНОШЋУ

За правилан рад тужилаштва неопходно је предузимати мере ради приближавања тужилаштва грађанима, у циљу остваривања како транспарентности рада, тако и заштите појединачних вредности, сарадња са медијима, доступност јавног тужилаштва јавности, наравно у мери у којој то позитивноправни прописи дозвољавају, па би с тим у вези у Основном јавном тужилаштву у Врбасу, два пута недељно био организован пријем странака које без позива приступају у јавно тужилаштво, са јасно истакнутим обавештењем странкама о томе, на који начин се пружа помоћ грађанима, а такође формиран тим задужен за односе са медијима који чине заменик јавног тужиоца и тужилачки помоћник, који би били овлашћени за поступање у овом делу, а све како би се на адекватан начин организовао овај сегмент рада. Наиме, потребно је предузимати мере у циљу реализације Комуникационе стратегије тужилаштва, правовременог извештавања, те јасно дефинисати промотивне, информативне и консултативне активности за сваку календарску годину, па тако и израдити Комуникациони протокол, са јасно дефинисаним плановима, све како би се обезбедило давање прецизних, правилних и благовремених информација, у правом тренутку, уз истовремену заштиту права учесника у конкретним поступцима, чиме се спречава ширење тзв. незваничних извора. Такође је неопходно, тим поводом, одржавати састанке са лицима задуженим за односе са медијима, носиоцима јавнотужилачке функције, подручним вишим тужилаштвом, полицијом, како би се недвосмислено утврдило које информације и у којој мери, те у ком тренутку, у смислу фазе кривичног поступка, могу бити доступне јавности, а све у складу са законима.

С дуге стране, неопходно је, сходно Закону о слободном приступу информацијама од јавног значаја, благовремено и законито одговарати на постављене захтеве, уз поштовање како кривичноправних прописа, тако и Закона о заштити података о личности, те свеобухватно извештавање Повереника о предузетим активностима.

Такође је, ради правилног информисања, неопходно благовремено ажурирати Информатор о раду Основног јавног тужилаштва у Врбасу, са јасно дефинисаним елементима, како би се приближило тужилаштво грађанима и повећало поверење грађана у рад тужилаштва.

НОВИ ЗАКОНИК О КРИВИЧНОМ ПОСТУПКУ

У фази предкривичног поступка, ради ефикаснијег и бољег рада, а у циљу утврђивања свих релевантних чињеница за даље поступање, неопходно је одржавање редовних састанака и консултација са представницима других државних органа, а посебно са овлашћеним службеницима ПС Врбас, ПС Србобран и ПС Кула, посебно у погледу правне квалификације кривичних дела, оцене валидности доказа и снаге прикупљених доказа, као и у циљу предузимања радњи за проналажење новог доказног материјала, и јасног дефинисања улоге поступајућег јавног тужиоца и овлашћеног службеног лица.

Сматрам да овакава организација рада и поступања треба да игра велику улогу у остваривању послова из надлежности тужилаштва.

Дакле, основни циљеви које ово тужилаштво треба у свом раду да оствари су очување владавине права и пружање доприноса смањењу криминалитета, самосталност, одговорност, транспарентност и ефикасност у раду, благовременост и тачност у поступању, поштовање законом дефинисаних и планираних рокова за извршење задатака, благовремено и правовремено предузимање процесних радњи при гођењу учинилаца кривичних и других кажњивих дела, предузимање свих законом дефинисаних овлашћења за заштиту уставности и законитости, наменско, ефикасно, ефективно и економично трошење јавних средстава, свеобухватна заштита средстава од неовлашћеног приступа и коришћења, правилан обрачун и исплата плата и других примања запослених, очување тајности података. Неопходно је континуирано праћење остваривања наведених циљева.

МЕЂУНАРОДНА ПРАВНА ПОМОЋ

Даље, сматрам да је, у ситуацијама када то околности налажу и омогућују, неопходно користити у што већој мери институт међународне правне помоћи, у оквиру овлашћења која тужилаштва имају, и то како, сходно важећим прописима, посредним путем, односно путем Министарства правде и др. надлежних државних органа, тако и, на основу закључених уговора, непосредним путем, односно на основу потврђених уговора између Републике Србије и других држава о пружању правне помоћи, који, поред општих видова пружања правне помоћи и остваривања комуникације путем Министарства правде, предвиђају могућност непосредног комуницирања између тужилаштва. На овакав начин се најпре унапређује прекогранична сарадња, којом се обезбеђује брза размена неопходних података и доказа за вођење поступка.

СПЕЦИФИЧНОСТИ ПОДРУЧЈА ОСНОВНОГ ЈАВНОГ ТУЖИЛАШТВА У ВРБАСУ И ПРОГРАМ УНАПРЕЂЕЊА РАДА

Основно јавно тужилаштво у Врбасу је надлежно за територију Општина Врбас, Србобран и Кула, што представља 17 насељених места са око 90.000 становника.

Основно јавно тужилаштво поступа пред Основним судом у Врбасу и судском јединицом у Кули.

У свом раду Основно јавно тужилаштво у Врбасу сарађује са ПУ Нови Сад и подручним ПС Врбас и ПС Србобран, као и са ПУ Сомбор и ПС Кула.

Такође остварује сарадњу и заступање пред Прекршајним судом у Новом Саду - Одељењем у Врбасу, Прекршајним судом у Сомбору - Одељењем у Кули и Прекршајним судом у Бечеју - Одељењем у Србобрану.

Пораст броја предмета у којима се као кривично дело појављује насиље у породици, условљава потребу формирања тимова, које чине основни тужиоци, представници полиције, центра за социјални рад, прекршајних судова, те је потребно инсистирати на покретању поступака у спору за заштиту од насиља у породици тужбом на коју је јавни тужилац овлашћен чланом 284 став 1 и 2 Породичног закона, а у питању су мере заштите од насиља у породици дефинисане чланом 198 став 2 Породичног закона. С тим у вези, неопходно је детаљно упознавање са Протоколом о поступању полицијских службеника у случајевима насиља над женама у породици и у партнерским односима, а у циљу бољег поступања у случајевима насиља над женама у породици и у партнерским односима, као и стална едукација полицијских и тужилачких кадрова.

Сматрам да је, такође, неопходно да се инсистира на предузимању свих радњи на које је јавни тужилац овлашћен, у смислу учествовања у парничном и ванпарничном поступку, у ситуацијама када јавног тужиоца позитивни прописи легитимишу за учешће у тим поступцима.

Сходно томе, а имајући у виду наведене специфичности, потребно је предузети неопходне мере како би се обезбедило ефикасно спровођење поступка и правовремено и брзо реаговање, добром организацијом, пре свега, дежурства, а потом и самог спровођења поступка и процесуирања извршилаца кривичних дела, односно инсистирати на предузимању свих радњи на које закон овлашћује јавног тужиоца у циљу скраћивања просека трајања истрага, како би дошло до брзог процесуирања извршилаца кривичних дела, а потом и активном улогом јавног тужиоца на главном претресу, скратити трајање кривичног поступка.

Имајући у виду структуру кривичних дела и број кривичних предмета, неопходна је, у што већој мери и у свим ситуацијама када то околности случаја дозвољавају, примена споразума о признању кривичног дела и института одлагања кривичног гоњења.

Такође је неопходно спроводити и континуирано унапређивати финансијске истраге, доследно примењивати Закон о одузимању имовине проистекле из кривичног дела и издавати наредбе о покретању финансијских истрага у свим ситуацијама када постоје основи сумње да одређено лице поседује знатну имовину проистеклу из кривичног дела, како би се прикупили сви неопходни докази, предузимати све процесне механизме и институте како би се на што свеобухватнији начин утврдила имовинска карта, како би се, потом, уз испуњење законских претпоставки, поднео захтев за привремено одузимање имовине.

Такође, потребно је поштовати начело суђења у разумном року, те је неопходна, посебно у старим предметима, примена свих института предвиђених законом, укључујући и закључење споразума о признању кривичног дела, како би се у што краћем року решавали ови предмети.

Везано за наведено начело, као приоритете у раду, потребно је поставити хитност у спровођењу истрага, са посебним освртом на трајање истраге у притворским предметима.

Свака активност која се предузима у циљу остваривања напред наведених задатака из надлежности овог тужилаштва, мора имати јасно успостављен систем контроле и развијену свест о одговорности и континуирано се морају предузимати мере које ће обезбедити остваривање дефинисаних циљева и спроводити ефикасан надзор над извршавањем послова и то подстицање на благовремено, стручно и савесно предузимање мера и послова из надлежности тужилаштва ради повећања доприноса у смањењу криминалитета, спроводити константне обуке тужилачких кадрова у циљу стицања и унапређења знања и вештина у поступању, вршење анализа о потребама за обуком запослених, свеобухватно сагледавање рада и поступања и предузимање свих расположивих средстава за очување самосталности и било каквог утицаја на рад, посебно обавештавање надлежних органа о сваком недозвољеном утицају на рад тужилаштва и свеобухватна одбрана тужилаштва од могућих коруптивних утицаја, примена прописа који регулишу изузеће носилаца јавнотужилачке функције када постоји сумња у непристрасност, јачање свести о обавези понашања којим се учвршћује поверење у рад тужилаштва, поштовање етичког кодекса и праћење придржавања ових принципа, континуирана контрола наменског трошења средстава, поштовања прописа и блавременог поступања, исплата плата према позитивноправним оквирима, уз јасно успостављен систем контроле, подела послова и задатака у вези са планирањем и спровођењем јавних набавки, као и свеобухватна контрола свих активности и јачање свести запослених о постојању контроле и подстицај на континуирано унапређење знања и вештина запослених, мотивисање запослених на постизање што бољих резултата, на поштовање надређеног, поштовање етичких вредности, унапређење ефикасног и ефективног система комуникације у циљу добијања инструкција и информација за обављање послова, подстицање запослених за изражавање ставова о уоченим слабостима у дефинисаним процесима рада и контроли рада, успоставити евиденцију грешака и притужби на рад и поступање, пријављивање неправилности, све у циљу анализе и отклањања проблема.

ЗАКЉУЧАК

Обављати функцију Основног јавног тужиоца је одговоран посао који захтева искуство у кривичном гоњењу и руковођењу, координацију и сарадњу са другим државним органима, пуну посвећеност и озбиљан план. Сматрам да сам са својим претходним искуством у тужилаштву и адвокатури у потпуности способан да успешно руководим Основним јавним тужилашвом у Врбасу и на тај начин допринесем владавини права и ефикасном раду правосуђа.